

Inspirationskväll -Upphandling

Maria Öhman

2020-09-03

IT-SKANDALEN PÅ TRANSPORTSTYRELSEN 26 juli 2017 17:29

Spara

IT-skandalen på Transportstyrelsen: Detta har hänt

Sekretessbelagda uppgifter har läckt i samband med att Transportstyrelsen lät utländska företag ta över myndighetens IT-drift. Regeringens hantering av skandalen har lett till att alliansen har väckt en misstroendeförklaring mot tre statsråd.

Soppanteringen i Stockholm

Sopkaos hotar: "Råttinvasion om inte politiker ingriper"

Risken för ett sopkaos i Stockholm från april nästa år ökar. Facket stödjer soggubbarnas uttalade vägran gå med på en temporär lösning av entreprenör.

– Smuts rinner alltid neråt. Soggubbarna vet sitt värde, säger Christer Norfall, ombudsman på Svenska Transportarbetareförbundet.

Regiondirektör Karin Stikå Mjöberg. Foto: Erik Nylander, TT / SVT

De drabbade regionerna ska utreda härvan med Apotekstjänst

Kunskapsnavet för offentliga affärer

706 MILJARDER
kronor

Värdet av offentlig
UPPHANDLING
i Sverige 2017

ANDELEN ANNONSERADE UPPHANDLINGAR
som överprövades 2018

§ 6,1% MINSKAT
MED **2%**
SEDAN 2014

Det genomsnittliga
antalet anbudsgivare
per upphandling
har minskat i flera år

MEN MELLAN 2017 OCH 2018

ÖKADE ANTALET

FRÅN **4,1** TILL

4,3

UPPHANDLINGAR SOM
ANNONSERADES 2018

37% anläggningsarbete

12% arkitekt bygg, ingenjör
och besiktningstjänster

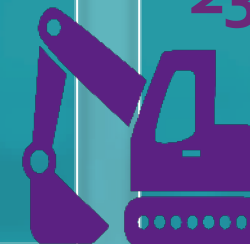
10% företagstjänster

UTBETALNINGAR från
stat, kommun och region

23% vård och omsorg

15% byggverksamhet

10% utbildning

Hur många upphandlande myndigheter och enheter finns i SVERIGE?

- **344** statliga myndigheter under regeringen
- **290** kommuner
- **20** landsting/regioner
- **ca 3000** offentligt ägda bolag

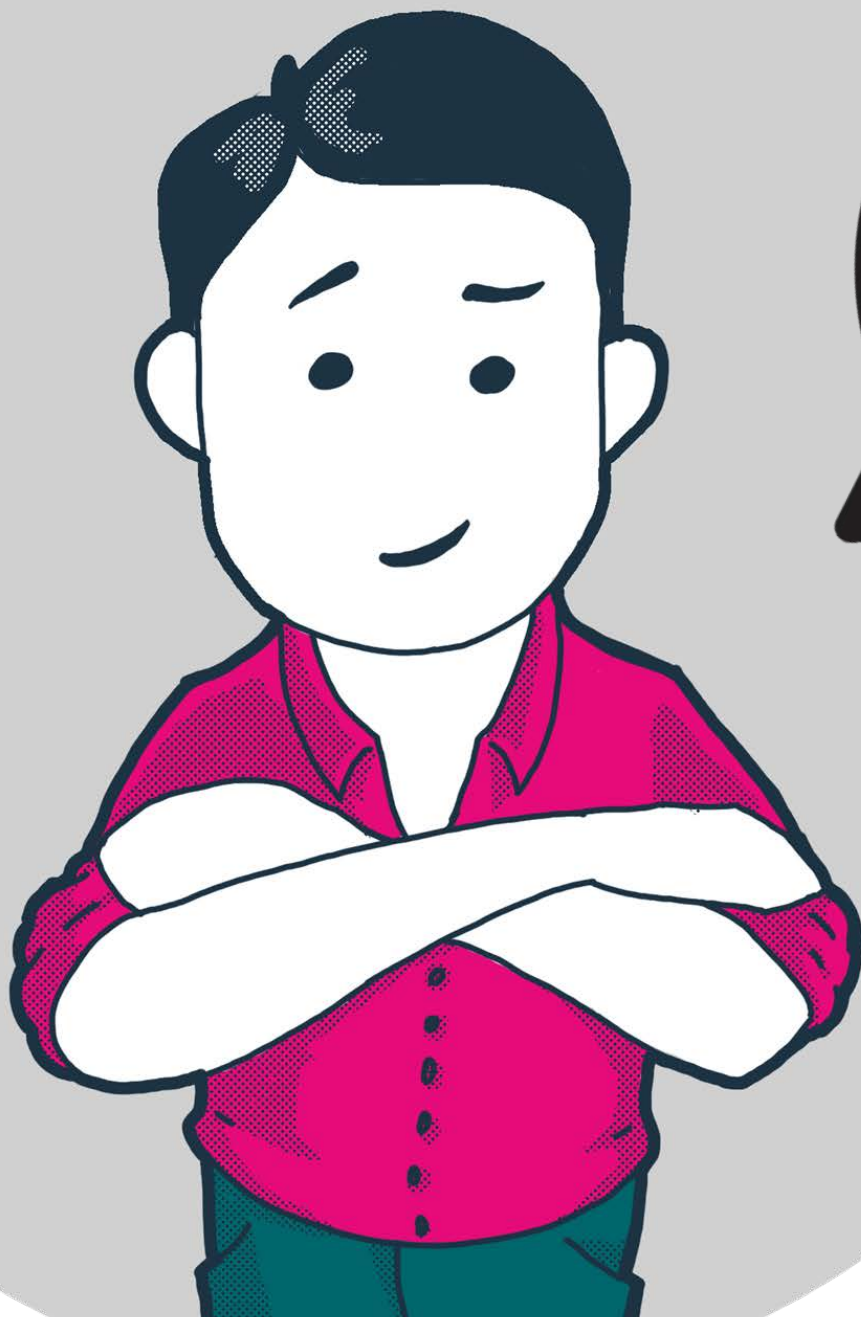

"JAG HAR LÄRT MIG
SJÄLV OCH DET HAR
TAGIT OÄNDLIGT
MYCKETTID. DET
ÄR VÄLDIGT SVÅR
SVENSKA."

NYBÖRJAREN

Upplever offentlig upphandling som krånglig. Förstår inte varför det finns så många olika system och mallar eller varför språket måste vara så byråkratiskt.

Lägger oerhört mycket tid på anbuden men riskerar att underkännas på grund av formaliafel.

*"VI ÄR EXTREMT
VANA OCH HAR EN
MAPP PÅ SERVERN
MED DOKUMENT SOM
UPPDATERAS
KONTINUERLIGT"*

DEN RUTINERADE

Har knäckt koderna och tycker inte längre att processen är krånglig. Ser stora möjligheter med offentlig upphandling men irriterar sig fortfarande på dåliga underlag.

Driver förbättring av enskilda underlag, inte utveckling på strategisk nivå.

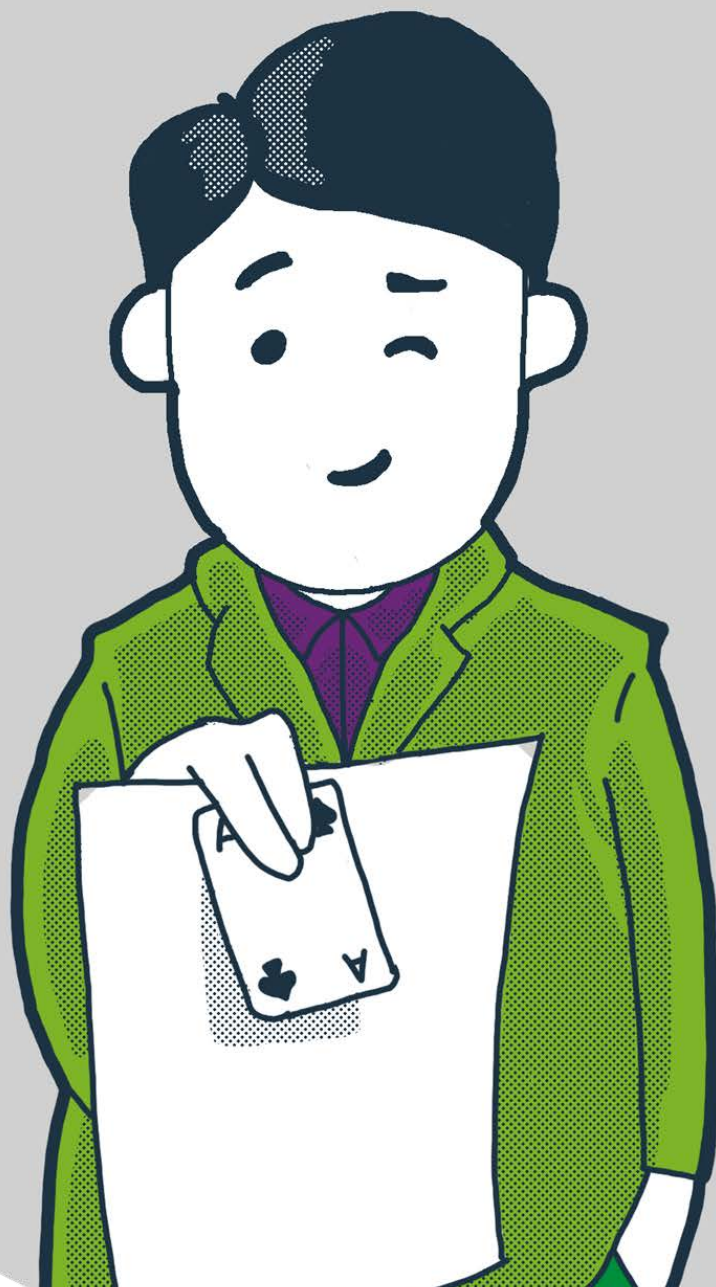

*"VI HAR VALT
BORT OFFENTLIGA
UPPHANDLINGAR PÅ
GRUND AV PRISERNA.
VÅR UPPGIFT ÄR INTE
ATT STÄDA GRATIS ÅT
MYNDIGHETER"*

DEN UPPGIVNE

Beskriver offentlig upphandling som ett spel där det alltmer sällan är lönt att delta. Mest på grund av pressade priser men också för att det är klart från start vem som vinner.

Blir allt mer selektiv med att lämna anbud och har funderat på att helt lämna offentlig sektor.

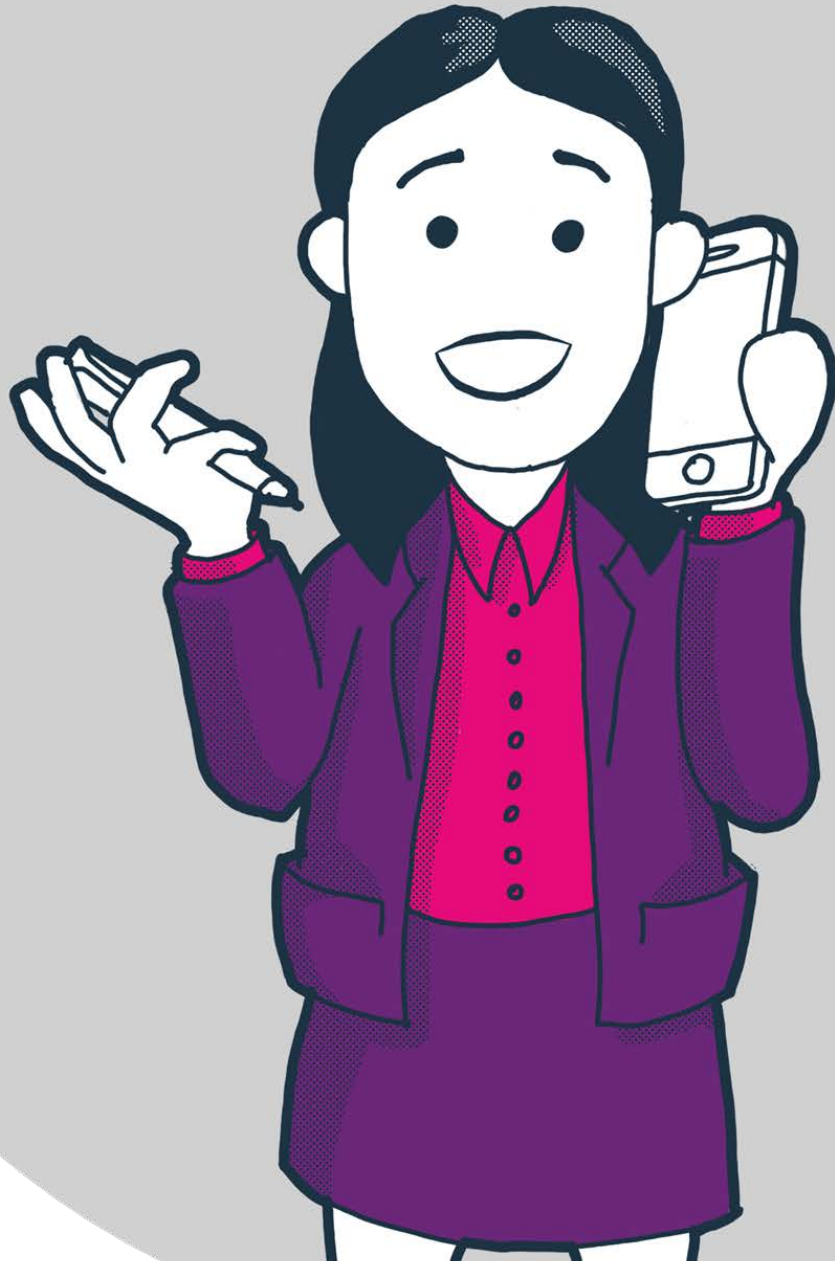

*"DET SOM INTE
ÄR PRISSATT OCH
PRESSAT NER I BOTTEN
– DÄR FÅR MANTA
BETALT."*

DEN LUTTRADE

Ser offentlig sektor som stabila kunder i en osäker värld och har rutin nog att hitta genvägar runt pressade priser och höga krav.

Lägger mycket tid på att räkna internt för att hitta sätt att tjäna in det man förlorar på att erbjuda lägsta pris. Hittar de hål som finns i systemet.

*"VI I BRANSCHEN
SKULLE VILJA HA MER
DIALOG MED
UPPHANDLARE OCH
BESTÄLLARE. DET ÄR
ALLDELES FÖR LITE
DIALOG MED DEM."*

STRATEGEN

Varit med länge nog för att se offentlig upphandling i ett större perspektiv och har en vilja att ta tag i saker som inte fungerar. Tror mycket på värdet av dialog.

Engagerar sig på branschnivå och i nätverk för att driva utvecklingen framåt inom sitt företag, sin bransch och offentlig upphandling.

Varför finns det regler om offentlig
upphandling?

Hört i Frågeservice

Var hittar jag
upphandlingarna?
Jag fattar
ingenting...

Jag förstår
poängen, men
hallå?!

Det finns
ingen poäng
med det här!

Det är meningen
att det ska vara
krångligt.

Lagen om
offentlig
upphandling kan
inte vara Guds
mening!

Lagen om offentlig
upphandling kan
inte vara
demokratisk!

Upphandlarnas perspektiv

*"Framtiden är nyttja
marknaden mycket
mer."*

*"Vi kan inte vara
världsmästare på
allt från stolar
till elbilar."*

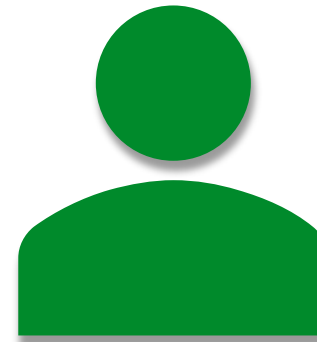
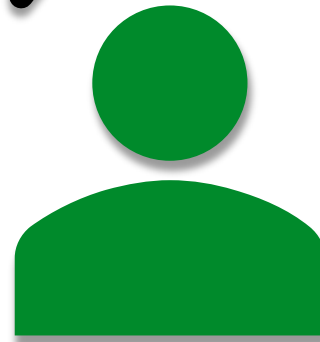
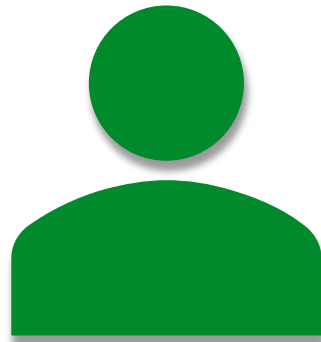
*"Folk kommer
till mig två
minuter i tolv:
Det är rena
överfall."*

Beställares perspektiv

*"Första gången
var en chock
– vi hade ingen
aning om
något."*

*"Någon analys
görs egentligt inte
– avtalet löper ut
och man behöver
nya produkter."*

*"Jag är kostexpert
och inte jätte-
engagerad när det
gäller transporter.
Så där är nog
kravspecen lite
tunn."*

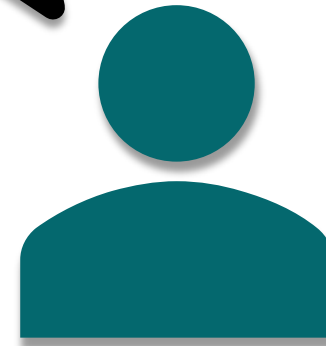
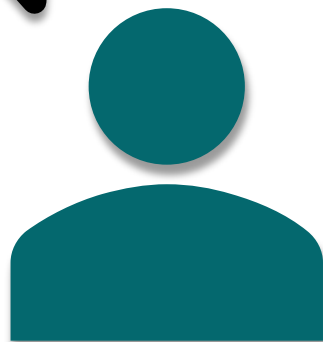

Leverantörer perspektiv

"Det är offentlig upphandling som driver hållbarhetsfrågorna framåt. Privata företag ställer inte alls de kraven."

"Med mer dialog skulle upphandlingarna bli konkreta, tydliga och lättförståeliga"

"En kommun vi jobbar med är duktiga på uppföljning och ger sig inte förrän produkten är 100%. Det är roligt att jobba åt dem."

Varför har vi regler om upphandling?

- ▶ Främja kostnadseffektivt användande av skattemedel.
- ▶ Främja fri rörlighet inom EU.
- ▶ Undanröja ageranden som begränsar konkurrensen.
- ▶ Underlätta för företag att delta i den offentliga affären.

- ▶ Varje upphandling är unik och ska genomföras utifrån den upphandlande myndighetens behov och förutsättningar.

//

Hur gör jag då om jag vill bli
leverantör till offentlig sektor?

//

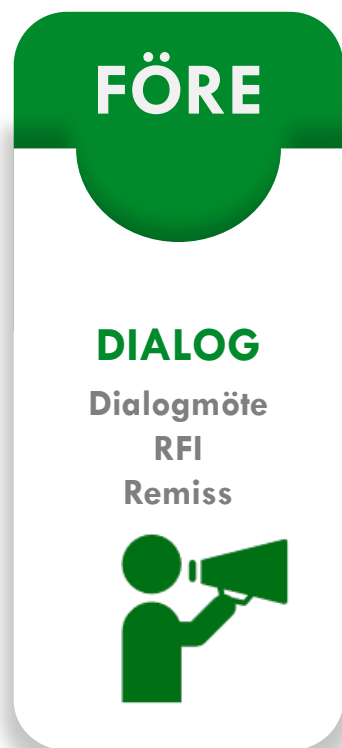
Hitta affären! En allmänt tillgänglig elektronisk databas

- ▶ TED
- ▶ Mercell
- ▶ Kommers Annons
- ▶ TendSign
- ▶ e-Avrop

- ▶ Myndighetens eller enhetens
webbplats

Var med och påverka redan innan en upphandling startar

Observera att det är den upphandlande myndigheten eller enheten som beslutar formerna för dialogen.

Planera för anbudet!

- ▶ Engagera rätt personer.
- ▶ Gör en tidsplan.
- ▶ Gå igenom alla.
upphandlingsdokument och
markera samtliga krav med
notering om hur och när
uppfyllelsen av kraven ska bevisas.
- ▶ Förbered de dokument som ska
lämnas in i samband med
anbudsinlämning.
- ▶ Begär att få ut nuvarande avtal.

Är något otydligt i upphandlingsdokumenten så tveka inte om att be om ett förtydligande.

UNDER

DIALOG

Elektroniskt
Frågor & svar
Uppdateringar

Den upphandlande myndigheten ska lämna kompletterande upplysningar senast sex dagar innan sista anbudsdag.

ANALYS / MARKNAD

DIALOG

LÄSA/TOLKA

SVARA

KOMMUNICERA

LEVERERA

5

snabba
tips

1. Gå igenom underlaget direkt.
2. Ställ frågor och förtydliganden så tidigt som möjligt.
3. Trippelkolla att ni svarar på allt och följer de administrativa föreskrifterna.
4. Ha kontaktuppgifterna i upphandlingsverktyget uppdaterade.
5. Lämna in anbudet i tid.

Om du har vunnit

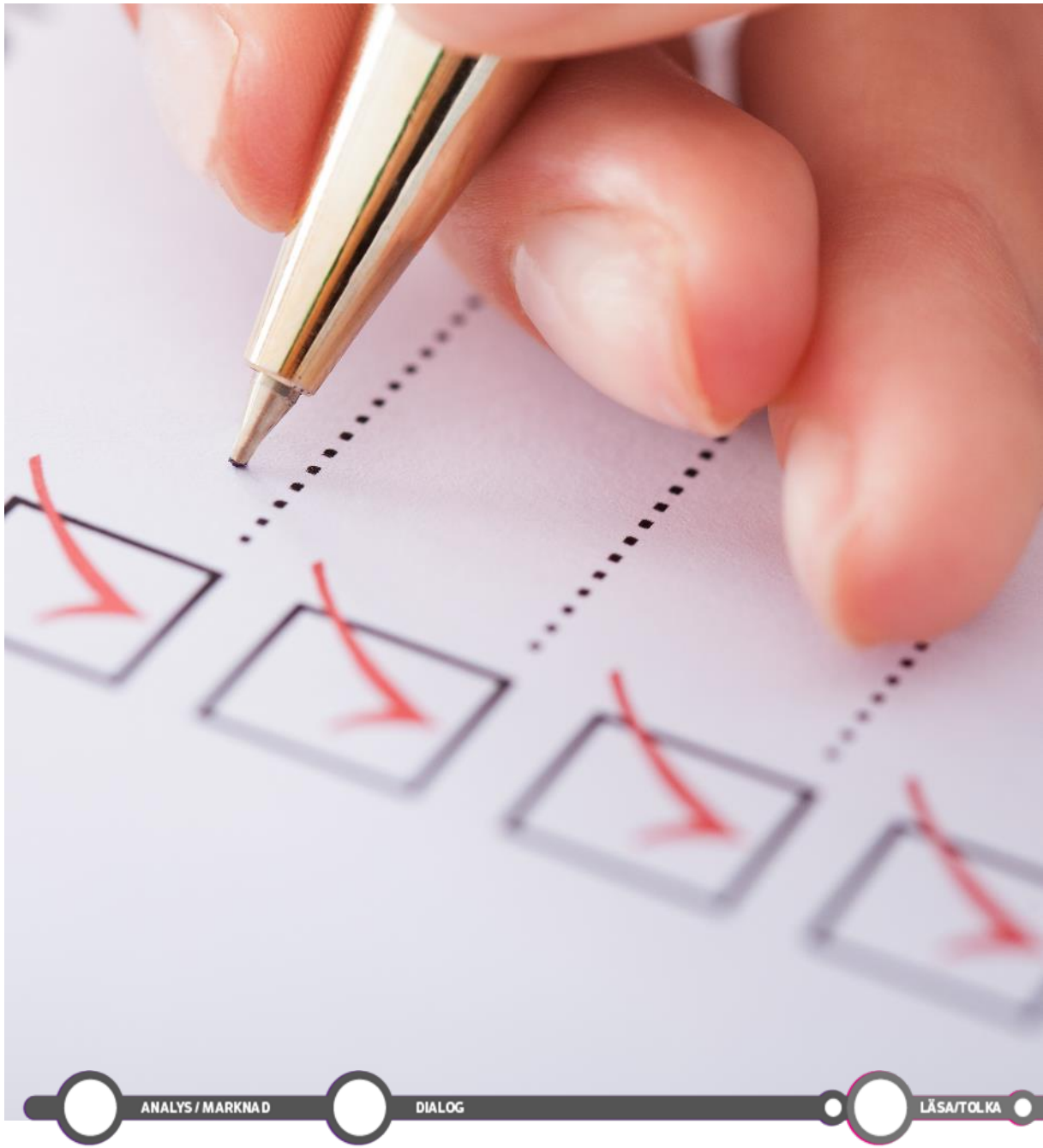

Uppstart av avtal

- ▶ Dialog, dialog, dialog
 - ▶ Skyldigheter och rättigheter
 - ▶ Implementering
 - ▶ Kommunikation under avtalstiden
- ▶ Förbered organisationen
 - ▶ E-faktura
 - ▶ Rutiner för viktiga datum (indexjustering, förlängning av avtal etc.)

Avtalsuppföljning

- ▶ På myndighetens initiativ
 - ▶ Intern revisor
 - ▶ Extern revisor
 - ▶ Löpande uppföljning
- ▶ På leverantörens initiativ

Ändringar av kontrakt och ramavtal

- ▶ Ändringar av mindre värde
- ▶ Ändrings- eller optionsklausul
- ▶ Kompletterande beställningar
- ▶ Oförutsebara omständigheter
- ▶ Byte av leverantör
- ▶ Ändringar som inte är väsentliga

5

snabba
tips

- 1. Ha en god affärsrelation – undvik gåvor och middagsbjudningar.
- 2. Ha en dialog med upphandlande myndighet under hela avtalsperioden.
- 3. Var noga med att följa samtliga avtalsvillkor.
- 4. Eventuella ändringar ska godkännas av upphandlande myndighet.
- 5. Planera för avtalets upphörande – avveckling, personal m.m.

Några påståenden om dialog

1. Det är inte lämpligt att prata med leverantörer inför en upphandling.
2. Alla leverantörer måste bjuda in.
3. Enskilda möten med leverantörer är inte tillåtna.
4. Det är inte tillåtet att tala om när en upphandling ska annonseras.
5. Det är inte tillåtet att svara på frågor om en annonserad upphandling i telefon.
6. Det är belastande för leverantörerna med dialog.

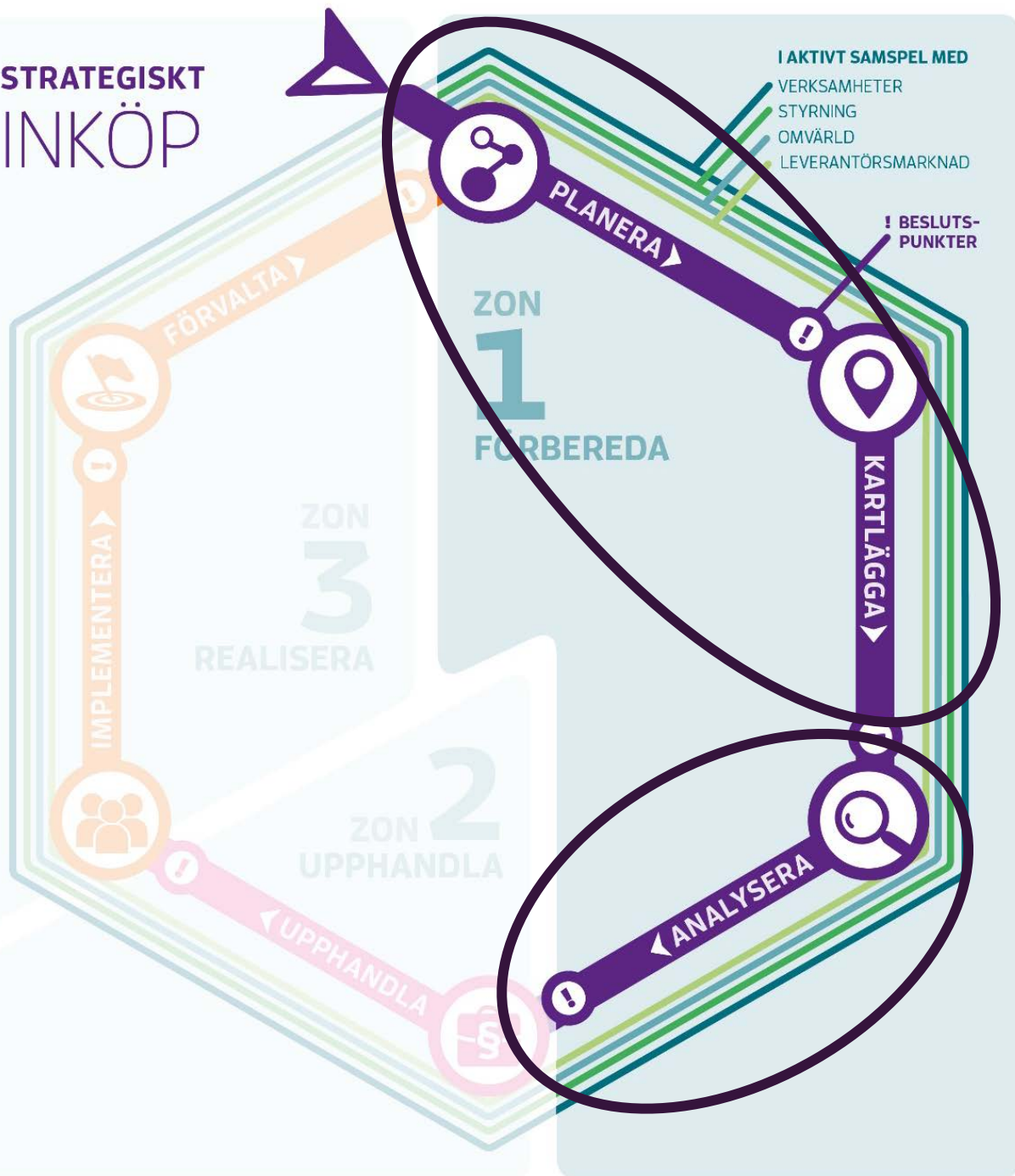
MYTER

STRATEGISKT INKÖP

I AKTIVT SAMSPEL MED
VERKSAMHETER
STYRNING
OMVÄRLD
LEVERANTÖRSMARKNAD

! BESLUTS-
PUNKTER

Olika former för dialog

- ▶ Informationsmöten
- ▶ Enskilda möten
- ▶ RFI (Request for information)

Kvalitetssäkra

- ▶ Extern remiss

Dialog under upphandling

- ▶ Begränsat utrymme till dialog
- ▶ "Frågor och svar"
 - ▶ Förtydliganden och kompletteringar
 - ▶ Ändringar av upphandlingsdokumenten
- ▶ Dialog efter tilldelningsbeslut
 - ▶ Absolut sekretess upphävs
 - ▶ Dialog om resultatet mm

Upphandlingsmyndigheten
111 prenumeranter

HEM VIDEOR SPELLISTOR KANALER DISKUS

Uppläggningar ▶ SPELA UPP ALLA

Offentliga upphandlingar i ett europeiskt
256 visningar • för 1 månad sedan
Offentliga upphandlingar gör vi i hela EU. Det finns ett gemensamt handlingsreglerverk 28 dagar i Europa.
Utdelarar

Allt färre anbud vid offentliga upphandlingar
71 visningar • för 1 månad sedan
Det gemensamma antalet anbudsgivare har minskat avsevärt per upphandling. Men det finns skäl till.
Utdelarar

Allt färre upphandlingar överprövas
117 visningar • för 1 månad sedan
Av de över 18 500 offentliga upphandlingar som görs löpande handlägs endast med 22,6 procent av anbudsgivarna.
Utdelarar

Aktiebolag står för 95 procent av alla upphandlingar
54 visningar • för 1 månad sedan
Offentliga upphandlingarna är en stor och viktig del av ekonomin. 95 procent av alla anbud, 75 procent av anbudsgivarna.
Utdelarar

VISA MER

Skapade spellistor

4/10 AVSE 5
Erskaningskrav bestämt 6
Moderatorer som inflydd

Statistik 2018 Erfarenhetslära Beställning... Innovationsupphandling

Upphandlingsmyndigheten
Offentlig förvaltning • Söma, Stockholm • 3 973 följare

Vi ger stöd genom att utveckla och förmedla kunskap, verktyg och metoder för offentlig affärer, inköp och upphandling.

[Gå till webbplats](#)

Startsida

Info
Jobb
Personer

Uppdateringar

Upphandlingsmyndigheten 3 973 följare
För dig som arbetar med statsstödfrågor i kommun och landsting. Nu har vi publicerat mer information om regelverket på vår webbplats.

Nu publicerar vi mer information om EU:s statsstödsregler
uppbandlingsmyndigheten.se
Kommuner och landsting betros av EU:s statsstödsregler i många sammanhang.

15 gillar

Upphandlingsmyndigheten 3 973 följare
Efterannonsering - ett sätt att öka anbud. Inköp från läkemedelssektorn påverkar klimatet. Lärande exempel: Renhållning som reservad upphandling. Fråga juristen: Vad får man förhandla om enligt L... visa mer

Nyhetsbrev nr 3 2019
50% av alla upphandlingar...
18 gillar

Upphandlingsmyndigheten 3 973 följare
Varför ställa arbetsrättsliga villkor enligt kollektivavtal?
Syftet är att motverka att offentliga kontrakt fullgörs av arbets... visa mer

Lättläst Other languages Teckenspråk In English Kriterie-wizard Fråga oss

Nyhetsbrev Press Kontakta oss Om oss

Sök på sidan

ORGANISERA UPPHANDLA HÅLLBARHET OMRÅDEN VERKTYG LEVERANTÖR STATSTÖD

Vi erbjuder praktiskt stöd för att säkerställa hållbara leveranskedjor vid inköp

Praktiskt stöd för att säkerställa hållbara leveranskedjor vid inköp
2019-03-13 Nu blir det enklare att genomföra inköp med villkor som syftar till att säkerställa ansvarsfulla leveranskedjor. Vi har tagit fram en modell för att...

Upphandlingsmyndighetens stöd används mer
2019-03-13 Upphandlingsmyndigheten har publicerat inredningsvisning för 2018. Där beskriver myndigheten ett handreklam för med stort fokus på kundorienterat...

Fokusområden för upphandling av livsmedel och måltidstjänster
2019-03-13 PRESS Vårje dag serveras tre miljarder måltider på skolor, äldreboende och sjukhus. Upphandlingsmyndigheten har identifierat sju fokusområden för att utveckla...

Se alla nyheter

SYSSÄTTNINGSKRAV Ta del av vår modell för hur offentlig upphandling kan ge ökade möjligheter till sysselsättning för människor som har svårt att komma in på arbetsmarknaden.
» Upphandling med mål att öka sysselsättningen

ARBETSÄTTNINGSKRAV Upphandlande myndigheter och enheter är i vissa fall skyldiga att ställa arbetsrättsliga villkor. Ta del av vårt stöd på området inklusive villkor och mallar för arbete både inom och utom Sverige.
» Arbetsrättsliga villkor

DIALOG OCH INNOVATION Dialog kan skapa goda förutsättningar för att utveckla den offentliga verksamheten och fler företag ges då möjlighet att utveckla innovativa lösningar och nya produkter.
» Dialog och innovation

STÄLL RÄTT MILJÖKRAV - I kriteriebiblioteket hittar du våra hållbarhetskrav med tillhörande information.

Välj produktområde

DIREKTUPPHANDLING En vara eller tjänst som totalt inte överstiger direktupphandlingsgränsen kan köpas in via en så kallad direktupphandling.

GIFTRI FÖRSKOLA Genom att ställa kemikaliekraV i upphandlingen kan mängden farliga kemikalier minskas. Läs mer om vårt projekt Giftfri förskola.

Aktuella ämnen i vår frågeportal
Vilka av Sveriges myndigheter ger ut statsstöd?
Krav på Innehåll av särskilt farliga ämnen i textilier avseende upphandling av möbler
Inom vilken tidsram skall saker och ting diarieföras?
Om inte egenförsäkringen ska undertecknas, kan vi ta bort del VI i ESPD-formuläret?
Får ett begränsningskriterium innebära geografisk begränsning?

Frågor och svar

Fråga oss

Inköpsprocessen

Måste anbud lämnas in elektroniskt? 12
Vad gäller när köp sker vid auktioner? 7
Vad innebär ett anbuds giltighetsförl? 7
Upphandling av projektavtalt 9
Se fler inlägg

Offentlighet och sekretess

Kan anbudsgivare sekretessbelägga sitt anbud genom att begära sekretess? 5
Är antal förfrågningsunderlagshämtare en offentlig uppgift? 4
Är tilldelningsbeslut en allmän handling? 3
Visning av lokaler - hindrar absolut sekretess gemensam visning? 3
Se fler inlägg

Innovation och dialog

Gäller LOU vid förmedling av handelsvaror? 3
Innovationspartnerskap med svenskt säljbolag 5
Forskning och utveckling där flera länder är med, föreligger upphandlingsplik? 4
Måste man informera om vilka leverantörer man träffat under förberedelsefasen? 3

Välkommen till vår Frågeservice om offentlig upphandling och statsstöd! Vi gör dig stöd inom upphandlingens regelverk, praktik och hållbarhetsaspekter samt statsstöd. Vi gör däremot inga bedömningar i enskilda fall.

Vi svarar på dina frågor

Therese
Joakim Hållbarhetspecialist
Andreas Analytiker
Johanna Upphandlingsjurist
Lisa Upphandlingsjurist
» Visa alla

Frågeportalen är ett levande forum där vi gemensamt skapar innehåll och delar kunskap med varandra. Tvåka dör för inte att ställa frågor eller kommentera befriliga inlägg. Upphandlingsmyndighetens redaktörer modererar forumet vilket innebär att inlägg kan komma att döljas. Till exempel om frågeställaren önskar det eller om inlägget innehåller känsliga uppgifter.

Råd i vännen
Upphandlingsmyndighetens riktlinjer för vär...
Här får du ta del av uppdateringar, nyheter och information från Upphandlingsmyndigheten. Vi finns på...
Visa mer
» Svara i hög grad på meddelanden

[Sökta meddelande](#)

Råd i vännen
Quilla Strömberg Lundberg, Ann-Sofi Korsten och 4 andra vännen gillar detta eller har varit här.
Utkläa målgöraren på Facebook och nå fler som är intresserade av ditt företag.
[Råd i vännen](#)

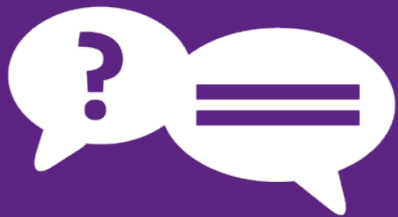

OM UPPHANDLINGSMYNDIGHETEN
Upphandlingsmyndighetens riktlinjer för vär...
Här får du ta del av uppdateringar, nyheter och information från Upphandlingsmyndigheten. Vi finns på...
Visa mer
» Svara i hög grad på meddelanden

Tack!

Mer inspiration och vägledning
hittar du på vår webbplats

upphandlingsmyndigheten.se

Frågeservice

Telefon, måndag – torsdag kl. 9-12
Frågeportalen, dygnet runt

- @uhmynd
- Upphandlingsmyndigheten
- @upphandlingsmyndigheten
- Upphandlingsmyndigheten

